



# Asiantuntija: Kuivakäymälää oppii hoitamaan

Kaupunkilainen ostaa kesämökin, johon kuuluu ulkokäymälä eli huussi. Käymäläseura Huussi ry:n projektipäällikkö Sari Huuhtanen kertoo, mitä pitää tietää ja osata.

**Teija Varis**

Projektipäällikkö **Sari Huuhtanen** mukaan ihan aluksi on hyvä määritellä, mitä huussilla tarkoitetaan.

– Me Huussissa puhumme mieluiten kuivakäymälöistä, koska huussi sanana mielletään usein siihen pihanperän rakennukseen.

– Nykyään kuivakäymälöitä on kuitenkin olemassa monenlaisia sekä ulko- että sisäkäyttöön tarkoitettuja. Ne voivat olla esimerkiksi kompostoivia, virtsan erottelevia, polttavia, pakastavia, haihduttavia ja niin edelleen. Myös tee se-itse

**Kuivakäymälän koko riippuu käyttäjämäärästä. Esimerkiksi kesäjuhlissa pieni mökkikäymälä ei välttämättä riitä.**

-mallit ovat ihan yhtä hyviä ja ne saadaan toimivaksi oikeilla ratkaisuilla ja käytöllä, Huuhtanen valaisee.

**Kuivakäymälän** hoito ja huolto riippuvat Huuhtasen mukaan täysin siitä, millainen malli on valittu. Valmistajan ohjeita kannattaa noudattaa.

– Mutta yleisesti ottaen lähes kaikkiin malleihin lisätään kuiviketta käytön jälkeen. Se sitoo liian nesteen ja varmistaa ettei tuotos mene liian tiiviiksi. Samoin kuivike vähentää hyönteisten kiinnostusta tuotokseen.

Parhaassa kuivikkeessa on Huuhtasen mukaan karkeaa ja imevää materiaalia sekaisin, eli esimerkiksi oksahaketta ja turvetta sopivassa suhteessa.

– Kompostointi vaatii happea, siksi karkeaa ainesta tarvitaan. Kuivike säilytetään kannellises-

## NIKSIT

### Huussinkäytön abc:

**Valitse** käymälämalli käyttäjämäärään ja omaan käyttötärpeeseen sopivaksi. Pienille käyttäjämäärille suunnitellut käymälät eivät välttämättä toimi hyvin, jos on isot kesäjuhlat.

**Liiallinen** neste aiheuttaa hajua ja eli kuivike ja ilmastointi ovat tärkeitä.

**Käymälätuotokset** kuuluvat kompostiin ja ravinteet kiertoön. Niitä ei kaiveta maahan.

*Vinkit antoi käymäläseura Huussin projektipäällikkö Sari Huuhtanen*

sa astiassa, jotta hyönteiset eivät pääse munimaan sinne.

**Toinen tärkeä** asia on ilmanvaihto.

– Tarkista, että kuivakäymälässäsi on ehjä ilmanvaihtoputki ja että ilma kulkee hyvin. Esimerkiksi hämähäkinverkot pitää muistaa poistaa aika ajoin, Huuhtanen vinkkaa.

**”Käytä aina käsineitä ja saappaita käsitellessäsi käymäläjätettä.**

**Kuivakäymälään** pitää asentaa suora ilmastointiputki käymälälaitteesta tai säiliöstä katolle.

– Ilmanvaihto on tärkeää sekä hajuhaittojen poistamiseksi että haihduttavissa malleissa nesteen haihduttamiseksi.

– Ilmanvaihtoa voidaan tehostaa tuulituulettimilla tai asentamalla sähköinen tuuletin ilmastointiputkeen tai suo-

raan laitteeseen, Huuhtanen selvittää.

**Kuivakäymälät** tyhjennetään valmistajan ohjeen mukaan ja mallista riippuen tuotos on joko valmiina multaa tai vaatii jälkikompostoinnin.

Yleensä tuotokselle suositellaan vähintään vuoden jälkikompostointia, mikäli tuote ei ole valmiiksi kompostoitunutta laitteessa.

– Käytä aina käsineitä ja saappaita käsitellessäsi käymäläjätettä. Paras tyhjennysaika on syksyllä, jolloin varsinkin talvikäytössä olevilla mökeillä saadaan tilaa käymälään käymälän käyttöä varten.

– Käymälän jäätyminen ei silloin haittaa, vaan siinä on tilaa vaikka se jäätyisikin. On kuitenkin huomioitava, että kaikki käymälät eivät kestä jäätymistä eli asia täytyy tarkistaa käymälän valmistajalta.

län valmistajalta.

Virtsan erottelevissa käymälämalleissa virtsakanisteri/säiliö vaihdetaan tarvittaessa.

– Koska tuotamme virtsaa noin reilun litran päivässä, pitää muistaa varata riittävän iso säiliö tai useampi vaihtosäiliö varastointiin. Virtsaa voidaan käyttää lannoitteena (laimennussuhde esimerkiksi 1/3) noin kesäkuusta heinäkuuhun voimakkaamman kasvun aikana. Lopun aikaa sitä on varastoiva.

Huuhtasen mukaan useimmista käymälöistä tulee myös suotonestettä, joka on ulostemassan läpi suotautunutta ja siksi sen käytössä on noudatettava varovaisuutta ja sitä on säilytettävä vähintään vuosi ennen käyttöä.

– Suotonestettä voidaan käyttää esimerkiksi kompostin kiihdykkeenä, mutta ei ruokakasveille.